

ÅRSRAPPORT 2020

Kontrollutvalget Gausdal kommune

Et handlekraftig kontrollutvalg er viktig for å sikre demokratisk innsyn og kontroll

Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet

INNHold

1	Kontrollutvalgets sammensetning.....	2
2	Møter.....	2
3	Kontrollutvalgets aktivitet i 2020	2
3.1	Budsjett for kontrollutvalget	3
3.2	Oppfølging av revisjonen.....	4
3.3	Kontrollutvalgets årsrapport for 2019.....	5
3.4	Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap for 2019	5
3.5	Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen	5
3.6	Årsplan for kontrollutvalget for 2021.....	5
3.7	Oppfølging av politiske vedtak	5
3.8	Forvaltningsrevisjoner og andre undersøkelser i 2020	6
3.8.1	Forvaltningsrevisjonsrapporten «Meldeplikt til barnevernet»	7
3.9	Orienteringer i 2020	7

1 KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING

Kontrollutvalget utfører arbeid i henhold til kommunelovens bestemmelser i kapittel 23. Kommunelovens syvende del inneholder bestemmelser om egenkontroll i §§ 22-1 til 26-1. Det vises dessuten til vedtatt «Forskrift om kontrollutvalg og revisjon» som har kapitlene:

- Kapittel 1. Kontrollutvalgets og sekretariatets oppgaver mv. (§§ 1 - 7)
- Kapittel 2. Krav ved egen revisjon, valg og bytte av revisor og uttalelsesrett ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll (§§ 8 - 15)
- Kapittel 3. Krav til revisor og revisors medarbeidere (§§ 16 - 21)
- Kapittel 4. Ikrafttredelse og opphevelser (§22)

Kontrollutvalget for perioden 2019 – 2023 ble valgt i konstituerende møte den 31.10.2019:

Representanter	Vararepresentanter
Jens Høistad (leder), Ap Viggo Haugen (nestleder), Bygdalista Yvonne B. Denneche, Ap	1. Roar Stenslien, Ap 2. Ivar Wold, Bygdalista 3. Marit Dahle Johansen, Ap
Hans Forrestad, Sp Agnes Cimarolli, TPL	1. Ola Kleiven, Sp 2. Kari Wiegaard, Sp

Sekretariatsfunksjonen ivaretas av Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet - et interkommunalt samarbeid mellom Lillehammer kommune, Gausdal kommune, Øyer kommune og Innlandet fylkeskommune.

2 MØTER

Utvalget har i løpet av 2020 hatt 6 møter og behandlet i alt 39 registrerte saker. Flere forhold er også drøftet under eventuelt, referatsaker eller orienteringer. Orienteringer fra kommunedirektøren benyttes for å få en første og grunnleggende kjennskap til og status for noen aktuelle tema. Dette er en viktig kontrollform for at utvalget skal ha god forståelse for risikobildet i kommunen. Møtene holdes for åpne dører. Ordfører og oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i utvalgets møter. Kontrollutvalget kan også innkalle kommunedirektør eller andre fra administrasjonen i forbindelse med behandling av sakene eller orienteringer. Saker legges ut på sekretariatets hjemmeside ca. 1 uke før møtene (www.kontrollinnlandet.no). Noen av møtene ble avholdt som fjernmøter via Teams i 2020 grunnet koronapandemien.

Kontrollutvalget i Gausdal deltok også på et felles møte med kontrollutvalgene i Øyer og Lillehammer den 2.11.2020. Der ble det blant annet gitt en orientering om de ulike samarbeidene de tre kommunene har, kommunedirektørens internkontroll ut fra ny kommunelov, habilitetsbestemmelser og aktuelle tema innen helse og omsorg.

Ett av medlemmene i kontrollutvalget deltok på Norges kommunerevisorforbunds årlige kontrollutvalgskonferanse den 29.-30. januar. Dette ble vurdert som en del av opplæringen for kontrollutvalget.

3 KONTROLLUTVALGETS AKTIVITET I 2020

Som de fleste har kontrollutvalget vært påvirket av koronapandemien i 2020. Kontrollutvalget har jevnlig fått orienteringer fra kommunedirektøren om status for kommunen. Kommunen er også

underlagt ROBEK. Dette har påvirket kontrollutvalget ved at de har hatt fokus på å få orienteringer om status på rapporteringer til Statsforvalteren. Kommunen har i denne forbindelse igangsatt en del tiltak som har ført til at en del tema har blitt vurdert som ikke aktuelle å se på før tiltak har hatt effekt. Dette ble spesielt vurdert i arbeidet med overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering som lå til grunn for plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Kontrollutvalget ønsker å framheve følgende saker/tema som er behandlet i løpet av 2020:

3.1 BUDSJETT FOR KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for sitt ansvarsområde i kommunen (jf. forskrift for kontrollutvalg og revisjon § 2).

Budsjett 2020:

Kontrollutvalget behandlet sitt budsjett for 2020 i møtet den 18.09.2019 og foreslo kr.1 401 580,- som total budsjetttramme for kontrollutvalgets totale aktivitet, med utgangspunkt i følgende fordeling:

- Kontrollutvalgets drift kr. 140 000,-
- Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet kr. 251 000,-
- Innlandet Revisjon IKS kr. 1 010 580,-

Kontrollutvalgets forslag var vedlagt når kommunestyret behandlet kommunens totale budsjett den 12.12.2019. Kommunestyret vedtok en budsjetttramme til kontrollutvalgets aktivitet i 2020 på kr. 1 301 580,-. Det vil si kr. 100 000,- mindre enn foreslått fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget behandlet sitt budsjett på nytt i februar 2020 og vedtok å opprettholde sitt budsjett (og i det oppdragsavtale med revisjonen) og heller bruke av fondet som da var på ca. 429 000,-.

Forbruk 2020:

Revisjonsomfanget vil variere fra kalenderår til kalenderår. Særlig vil dette gjelde forvaltningsrevisjon og selskapskontroll, som er basert på bestillinger fra kontrollutvalget, som igjen skal basere sitt arbeid på vurderinger omkring risiko og vesentlighet.

Revisjonstjenester i 2020 fordelte seg på denne måten:

- Regnskapsrevisjon inkludert attestasjoner og veiledning; 545 timer kr. 542 275,-
- Bestilt forvaltningsrevisjon og selskapskontroll; 395 timer kr. 463 434,-
- Møter i kontrollutvalget og kommunestyret; 34 timer kr. 36 992,-

Det vil si at det til sammen er benyttet revisjonstjenester for kr. 1 042 701,-. I henhold til selskapsavtalen og oppdragsavtalen har Innlandet Revisjon IKS sendt avregninger i løpet av kalenderåret 2020 som tilsvarer oppdragsavtalen for 2020 – til sammen kr. 1 010 580,-. For lite innbetalt på kr. 32 121,- vil bli trukket fra akontobeløpet for andre tertial 2021.

Gausdal kommunes andel av samarbeidet Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet ble kr. 173 882,-, mens kontrollutvalgets budsjettforslag var på kr. 251 000,-. Det vil si et mindreforbruk på kr. 77 118,-.

Regnskapsoversikt for kontrollutvalgets ansvarsområde pr. 31.12.2020 viser at det er bokført til sammen kr. 91 577,- på konti som har med utvalgets egen drift å gjøre.

Samme regnskapsoversikt viser at det er et totalt merforbruk på kr. 6 580,- innen kontrollutvalgets ansvarsområde i 2020 i forhold til total budsjetttramme på kr. 1 301 580,- som er registrert i kommunen.

Tabellen under oppsummerer:

	Budsjett KU	Just budsj kommunen	Regnskap	Avvik
Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet	251 000,-		173 882,-	
Innlandet Revisjon IKS	1 010 580,-		1 042 701,-	
Kontrollutvalgets drift	140 000,-		91 577,-	
SUM	1 401 580,-	1 301 580,-	1 308 160,-	- 6 580,-

Budsjett 2021:

Kontrollutvalget behandlet sitt budsjett for 2021 i møtet den 20.10 2020 og foreslo kr. 1 384 750,- som total budsjetttramme for kontrollutvalgets totale aktivitet, med utgangspunkt i følgende fordeling:

- Kontrollutvalgets drift kr. 140 000,-
- Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet kr. 197 000,-
- Innlandet Revisjon IKS kr. 1 047 750,-

Kommunens budsjett ble behandlet av kommunestyret den 10.12.2020. Kontrollutvalgets forslag til budsjett var vedlagt saken i kommunestyret. Kommunestyret vedtok et budsjett som er kr. 82 000,- mindre enn foreslått fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget har imidlertid et fond pr. 31.12.2020 på ca. kr. 420 000,- som vedrører tidligere års mindreforbruk innen utvalgets ansvarsområde. Utvalget vil i 2021 vurdere om de skal endre sitt budsjett og dermed oppdragsavtale med Innlandet Revisjon IKS for å tilpasse aktiviteten.

3.2 OPPFØLGING AV REVISJONEN

På vegne av kommunestyret inngår kontrollutvalget årlig oppdragsavtale med kommunens revisor Innlandet Revisjon IKS.

I løpet av året har kontrollutvalget fulgt opp sine oppgaver med å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning og at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Dette gjøres via tertialvis rapportering, presentasjon av revisjonsstrategi og løpende dialog med revisjonen der det bl.a. settes fokus på om revisjonsarbeidet foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og avtale med revisor.

Når det gjelder forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, så har kontrollutvalget i større grad påvirkning enn ved regnskapsrevisjon. Dette gjelder både innhold og gjennomføring av revisjonen ettersom utvalget er direkte bestillere av tema som ønskes gjennomført. Sammen med kontrollutvalgssekretariatet vurderer kontrollutvalget bl.a. kvaliteten på revisjonsrapporten og om rapporten svarer på de forventninger utvalget hadde til undersøkelsen.

Videre påser kontrollutvalget at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lovbestemte krav til kvalifikasjoner (regnskapsrevisjon) og krav til uavhengighet og objektivitet.

Innlandet Revisjon IKS er underlagt Norges kommunerevisorforbunds kvalitetskontroll. Når det gjelder pris på revisjonstjenester så er det inntatt i oppdragsavtalen at revisjonsselskapet skal delta i

kommunerevisorforbundets årlige landsomfattende prissammenligning med andre kommunale revisjonsordninger i landet. Sammenligningen som gjelder 2019 ble presentert for utvalget i møte den 20.10.20.

Kontrollutvalget behandler årlig en sak om kontrollutvalgets tilsynsansvar med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Evalueringen er basert på anbefalinger gitt av Norges kommunerevisorforbund.

3.3 KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT FOR 2019

Kontrollutvalget behandlet sin årsrapport for 2019 i møtet den 11.2.2020. Kommunestyret tok rapporten til orientering den 20.2.2020.

3.4 KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL KOMMUNENS ÅRSREGNSKAP FOR 2019

Kontrollutvalget fikk presentert årsregnskapet for Gausdal kommune for 2019 i møtet den 5.5.2020. De vedtok da sin uttalelse til årsregnskapet for 2019. Utvalgets uttalelse til årsregnskapet var vedlagt når årsregnskapet ble behandlet i kommunestyret den 28.5.2020.

3.5 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL MED ØKONOMIFORVALTNINGEN

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak (jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b). Som følge av dette ansvaret skal kontrollutvalget også påse at det gjennomføres en forenklet etterlevelseskontroll av forvaltningen, jf. kommuneloven § 24-9. Dette er en ny bestemmelse i kommuneloven som nå er en pliktig oppgave for regnskapsrevisor.

Kontrollutvalget behandlet denne saken for første gang i møtet den 1.12.2020. Revisjonen hadde gjennom stikkprøver kontrollert etterlevelsen av spesifikke dokumentasjonskrav for anskaffelser mellom kr. 100 000,- og 1 300 000,- i henhold til Anskaffelsesloven § 4 og Anskaffelsesforskrift av 12.9.2016 § 7-1. Revisors konklusjon var:

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Gausdal kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd dokumentasjonskravene på de punkter vi har kontrollert.

Kontrollutvalget merket seg denne konklusjonen som har betydning for prioritering av tema for forvaltningsrevisjon. Uttalelsen ble tatt til orientering.

3.6 ÅRSPLAN FOR KONTROLLUTVALGET FOR 2021

På møtet den 1.12.2020 vedtok kontrollutvalget sin årsplan for 2021. Årsplanen ble lagt fram som en referatsak til kommunestyret den 28.1.2021.

3.7 OPPFØLGING AV POLITISKE VEDTAK

Rapporter om oppfølging av politiske vedtak behandles av kontrollutvalget før de sendes videre til kommunestyret. Kommunedirektøren er tilstede i kontrollutvalgets møter for å svare på spørsmål vedrørende rapporten. I 2020 ble kun en slik rapport behandlet av kontrollutvalget den 5.5.2020. Denne ble lagt fram for kommunestyret den 28.5.2020. En oppdatert rapport legges fram for kontrollutvalget den 24.3.2021.

3.8 FORVALTNINGSREVISJONER OG ANDRE UNDERSØKELSER I 2020

Kontrollutvalget brukte mye tid i 2020 på å jobbe fram plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette ble gjort via orienteringer og gjennomgang av kommunale styringsdokument, samt en rapport bestilt fra Innlandet Revisjon IKS om KOSTRA-tall for Gausdal kommune.

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-2023 ble vedtatt av kommunestyret den 26.11.2020 med følgende prioriterte tema:

- Meldinger til barnevernet
- Interkommunalt samarbeid
- Etterlevelse av innkjøpsreglementet
- Sikkerhet og beredskap
- Kommunens arbeid med og oppfølging av energi og klima
- Mobbing og psykososialt skolemiljø
- Sosiale tjenester
- Kvalitet i tjenestene helse og omsorg
- Ernæring (i institusjon og hjemmetjeneste)
- Generell eierskapskontroll
- Øvrige tema:
 - Kommunes håndtering av COVID-19
 - Internkontroll
 - Rus og psykiatri

Planen er utgangspunkt for kontrollutvalgets undersøkelser som bestilles fra revisjonen, og gjelder for årene 2020-2023. Tabellen under viser kort hvordan de ulike temaene foreløpig er fulgt opp:

Tema fra plan for forvaltningsrevisjon vedtatt i 2020 (ikke prioritert rekkefølge)	Oppfølging av planen hittil	Kommentarer
Meldinger til barnevernet	Revisjonsrapport bestilt av det forrige kontrollutvalget. Behandlet 1.12.2020 av kontrollutvalget og av kommunestyret 28.1.2021.	Kun oppfølging av anbefalinger som gjenstår for 2021
Interkommunalt samarbeid	Orientering gitt på fellesmøte med kontrollutvalgene i Lillehammer og Øyer i november 2020. Videre framdrift bør avklares med de andre.	
Etterlevelse av innkjøpsreglementet	Forenklet etterlevelseskontroll avdekket ingen avvik.	Temaet mindre aktuelt etter forenklet etterlevelseskontroll.
Sikkerhet og beredskap	Kontrollutvalget får jevnlig orienteringer fra kommunedirektøren om koronasituasjonen. Generell orientering den 9.6. om kommunens beredskapsarbeid.	
Kommunens arbeid med og oppfølging av energi og klima	Kontrollutvalget vil be om en orientering når planer er vedtatt for perioden.	
Mobbing og psykososialt skolemiljø	Orientering fra administrasjonen 1.12.2020 om kvalitetsrapporten med fokus på psykososialt miljø.	
Sosiale tjenester	Ikke fulgt opp foreløpig	
Kvalitet i tjenestene helse og omsorg	Bedt om orientering i 2021.	
Ernæring (i institusjon og hjemmetjeneste)	Ikke fulgt opp foreløpig.	
Generell eierskapskontroll	Avventer at eierskapspolitikk og eiermelding er behandlet av kommunestyret.	

Kontrollutvalget ønsker å gi nærmere kommentarer til følgende tema som er behandlet i 2020:

3.8.1 Forvaltningsrevisjonsrapporten «Meldeplikt til barnevernet»

Det forrige kontrollutvalget i Gausdal bestilte den 5.6.2019 en foranalyse fra Innlandet Revisjon IKS om temaet meldeplikt til barnevernet. Ut fra risiko- og vesentlighetsanalyser viste denne at temaet var egnet for en forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget bestilte dermed en prosjektplan som ble lagt fram den 13.11.2019 og basert på denne ble det bestilt en forvaltningsrevisjon. Formålet med forvaltningsrevisjonen var å undersøke om kommunen har etablert rutiner og praksis som sikrer at barnevernet får melding om barn som er utsatt for alvorlig omsorgssvikt eller overgrep. Følgende problemstillinger lå til grunn:

1. *Er ansatte trygge på at de har kunnskap om regelverket, at de vet hvordan de skal avdekke mulig omsorgssvikt og hvordan de skal gå fram ved bekymringer?*
2. *Er det etablert tilstrekkelige rutiner for praktisering av meldeplikten og fungerer rutinene i praksis?*
3. *Er det utviklet et samarbeid mellom barnevernet, barnehagene og helsestasjonen som bidrar til at bekymringer meldes til barnevernet?*

Revisjonsrapporten ble behandlet av kontrollutvalget den 1.12.2020. Den var noe forsinket grunnet en spørreundersøkelse som måtte purres opp for å få tilstrekkelig svarprosent. Kontrollutvalget oversendte rapporten til kommunestyret som vedtok som innstilt fra kontrollutvalget følgende:

1. *Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten "Meldinger til barnevernet" til orientering og merker seg at kommunen har utarbeidet rutiner som skal sikre at ansatte melder til barnevernet ved bekymringer. Det ser også ut til å ha vært fokus på tverrfaglig samarbeid mellom barnehager, barnevern og helsestasjonen. Kommunestyret merker seg for øvrig at det er gitt noen anbefalinger som kan være med på å forbedre dette arbeidet. Det forventes at anbefalingene følges opp av kommunedirektøren:*
 - *Kommunen må sikre at barnehagene har rutiner for avklaring av bekymring, rutiner for samtale med foreldre og maler for melding.*
 - *Kommunen bør vurdere hvordan det etablerte samarbeidet man utvikles slik at det blir mer målrettet som bidrag til at bekymringer meldes til barnevernet.*
 - *Rutiner bør revideres og det bør gå frem av rutinene når de er revidert.*
2. *Kommunestyret ber kommunedirektøren om å gi kontrollutvalget en skriftlig tilbakemelding på hvordan anbefalingene er fulgt opp innen den 15.4.2021. Den skriftlige tilbakemeldingen etterfølges av en muntlig orientering på kontrollutvalgets møte i april 2021.*

3.9 ORIENTERINGER I 2020

Kontrollutvalget har i løpet av året fått flere orienteringer i sine møter. Dette kan være tema som står i planen for forvaltningsrevisjon, men som foreløpig kun ønskes som orientering. Det kan også være tema som kommer opp i løpet av året og som kontrollutvalget ønsker nærmere informasjon om. Utvalget har også fått orienteringer fra Innlandet Revisjon IKS. Dette er tema som inngår i utvalgets tilsynsrolle overfor revisjonen, og omtales ikke nærmere her. Kontrollutvalget har fått følgende orienteringer fra kommunedirektøren i 2020:

Møte 5.5.2020:

- Koronasituasjonen i kommunen.
- Kommunestyrets sak 13/2020 «Fornyning og omstilling 2020 – tiltak for planområdene»

Møte 9.6.2020:

- Koronasituasjonen i kommunen

- Kommunens organisasjon
- Virksomhetsstyring/intern kontroll og kvalitetssystemet – inkludert avvikshåndtering
- Kommunes beredskapsarbeid
- Fylkesmannens tilsyn med Flatland bofellesskap
- Oppgaver og utfordringer for tildelingskontoret

Møte 8.9.2020:

- Orientering om statusrapport sendt fylkesmannen i forbindelse med ROBEK. Status på tiltaksplan og utfordringsbilde 2021-2024.

Møte 20.10.2020:

- Kommunens arbeid innen rus og psykiatri
- Koronasituasjonen i kommunen

Møte 1.12.2020:

- Kvalitetsmeldingen for Gausdalsskolen med ekstra fokus på psykososialt skolemiljø

Gausdal, den 9.2.2021

Jens Høistad (sign)
(leder)

Viggo Haugen (sign)
(nestleder)

Yvonne Denneche (sign)

Hans Forrestad (sign) Agnes Cimarolli (sign)